

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k pozměněnému návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o ochraně zaměstnanců před riziky spojenými s expozicí azbestu při práci

KOM(2009) 71 v konečném znění/2 – 2006/0222 (COD)

(2009/C 306/15)

Dne 11. března 2009 se Rada Evropské unie, v souladu s článkem 262 Smlouvy o založení Evropského společenství, rozhodla konzultovat Evropský hospodářský a sociální výbor ve věci

„pozměněného návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o ochraně zaměstnanců před riziky spojenými s expozicí azbestu při práci“

Specializovaná sekce Zaměstnanost, sociální věci, občanství, kterou Výbor pověřil přípravou podkladů na toto téma, přijala stanovisko dne 26. května 2009. Zpravodajem byl pan VERBOVEN.

Na 454. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 10. a 11. června 2009 (jednání dne 10. června), přijal Evropský hospodářský a sociální výbor jednomyslně následující stanovisko.

1. Závěry a doporučení

1.1 Výbor předložený návrh vcelku schvaluje, přičemž žádá Komisi, aby zohlednila tři uvedené výhrady, a v důsledku toho upravila znění bodů odůvodnění. Zároveň Výbor doufá, že Parlament a Rada tento návrh brzy schválí.

2. Odůvodnění

2.1 Shrnutí návrhu Komise

2.1.1 Účelem tohoto návrhu je provedení kodifikace směrnice Rady 83/477/EHS ze dne 19. září 1983 o ochraně zaměstnanců před riziky spojenými s expozicí azbestu při práci (druhá samostatná směrnice ve smyslu článku 8 směrnice 80/1107/EHS). Nová směrnice nahradí různé akty, které jsou do ní začleněny⁽¹⁾. Podle Komise směrnice zcela zachovává jejich obsah, a omezuje se tak pouze na jejich spojení a zapracování *pouze takových formálních změn*, které vyžaduje samotná kodifikace.

2.2 Obecné připomínky

2.2.1 Expozice azbestu je i nadále významným rizikovým faktorem pro různé kategorie zaměstnanců, obzvláště ve stavebnictví. Obecně se odhaduje, že v Evropě se v průběhu 20. století spotřebovalo několik desítek milionů tun azbestu. Přestože Evropská unie používání azbestu v roce 1999 zakázala, k expozici azbestu bude nadále docházet i v příštích desetiletích, hlavně z důvodu existence významného počtu budov, které jej obsahují. Kromě toho také likvidace celé škály vybavení obsahujícího azbest a zpracovávání odpadu mohou představovat riziko expozice azbestu. Skutečnost, že existuje trh s celou řadou použitých výrobků, jež obsahují azbest, také představuje důvod k obavám.

2.2.2 Výbor otázky související s ochranou zaměstnanců vystavených azbestu opakovaně zkoumal. Můžeme připomenout zejména stanovisko z vlastní iniciativy přijaté dne 24. března 1999⁽²⁾.

2.2.3 První směrnice, jejímž cílem je chránit zaměstnance před riziky vyplývajícími z expozice azbestu, pochází z roku 1983. Byla několikrát pozměněna s cílem rozšířit oblast její působnosti, posílit preventivní opatření a snížit mezní hodnoty expozice.

2.2.4 Tyto jednotlivé revize mohou způsobit obtíže těm, jimž je tento právní předpis určen. Předložený návrh kodifikace umožňuje sloučit do jednoho právního aktu jednotlivá platná ustanovení, aniž by byl dotčen jejich obsah. Přináší pouze takové formální úpravy, které vyžaduje samotná kodifikace.

2.2.5 Výbor se však domnívá, že kodifikace bodů odůvodnění vykazuje určité nedostatky. Několik bodů odůvodnění uvedených v předchozích směrnicích totiž do této kodifikace nebylo zahrnuto. V některých případech pak tato opomenutí představují více než jen pouhou redakční úpravu. Dotýkají se podstatných prvků, které zákonodárny orgán Společenství považoval za důležité zdůraznit.

2.2.6 Tak je tomu v případě bodu odůvodnění 2 směrnice 2003/18/ES, v němž zákonodárny orgán zejména zdůraznil, jak je důležitý preventivní přístup, pokud jde o vlákna nahrazující azbest. Tento bod je mimořádně důležitý pro to, aby se zajistilo, že používané alternativy budou zdravotně nezávadné.

⁽¹⁾ Směrnice Rady 83/477/EHS, 91/382/EHS, 98/24/ES (pouze článek 13) a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/18/ES.

⁽²⁾ Viz stanovisko EHSV z 24. března 1999 k tématu „Azbest“, zpravodaj: pan ETTY (Úř. věst. C 138, 18.5.1999) (není k dispozici v češtině).

2.2.7 Dále to platí v případě zrušení bodu odůvodnění 4 stejné směrnice, který upozorňoval na význam rozhodnutí Společenství zakázat s účinkem od 1. ledna 2005 užívání chrysotilových azbestů. Toto opomenutí je o to méně opodstatněné, neboť byl zrušen také bod odůvodnění 4 směrnice 91/382/EHS. Ten upozorňoval na význam principu náhrady pro předcházení rizikům spojeným s nebezpečnými látkami. Stažení těchto dvou bodů odůvodnění se vzhledem k závazku Evropské unie usilovat o celosvětový zákaz používání azbestu nezdá být opodstatněné.

2.2.8 To platí i v případě bodu odůvodnění 15 směrnice 2003/18/ES, který vyzývá členské státy, aby uvedly v soulad obsah seznamů expozice a zdravotní dokumentace zaměstnanců vystavených azbestu s dokumentací zaměstnanců vystavených působení jiných karcinogenů.

2.2.9 Zdá se, že zrušení těchto bodů odůvodnění jde nad rámec běžné kodifikace. Výbor se domnívá, že návrh by měl zahrnout body odůvodnění se stejným dosahem tak, aby byl objasněn právní dopad navrženého právního aktu na tyto specifické body.

2.2.10 Kodifikace nesmí vést k žádné podstatné změně obsahu. Po prozkoumání návrhu se Výbor domnívá, že předložený text tuto zásadu respektuje, s výhradou uvedených přípo-

mínek týkajících se zrušení některých bodů odůvodnění. Racionálně spojuje jednotlivá platná ustanovení, která jsou tak jasnější, a nepředstavuje tedy žádný zásadní problém.

2.2.11 Výbor se domnívá, že tento návrh by měl být v souladu s rozhodnutím Rady 2003/C 218/01 ze dne 22. července 2003 konzultován s Poradním výborem pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci. Tato konzultace by měla být v souladu s dosavadní praxí zmíněna v bodech odůvodnění směrnice.

2.2.12 Výbor předložený návrh vcelku schvaluje, přičemž žádá Komisi, aby zohlednila tři uvedené výhrady, a v důsledku toho upravila znění bodů odůvodnění. Zároveň Výbor doufá, že Evropský parlament a Rada tento návrh brzy schválí.

3. Zvláštní připomínky

Výbor připomíná své stanovisko přijaté dne 4. března 1999 a opakuje, že by si zejména přál, aby členské státy ratifikovaly Úmluvu č. 162 MOP o bezpečnosti při používání azbestu. K dnešnímu dni ji ratifikovalo pouze 10 členských států z 27. Ratifikace členskými státy Evropské unie by přispěla ke zvýšení váhy úmluvy MOP jakožto hlavního nástroje na ochranu zdraví a bezpečnosti zaměstnanců po celém světě.

V Bruselu dne 10. června 2009.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Mario SEPI
